

סיכום לבוחן 12-

למדנו בפעם הקודמת על 4 מקרים שהדין בהם הוא פטור בדיני אדם וחייב בדיני שמיים...

מה המקרים?

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

כעת הגמרא מקשה- האם יש רק ארבעה מקרים? הרי מצינו עוד מקרים שהדין הוא כזה?! והסימן שלהם הוא – 'העושה בסם ושליח חברו נשבר'¹

מהם המקרים?

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____

הגמרא עונה- נכון, יש עוד מקרים, אבל ארבעת המקרים שאמר ר' יהושע הם הוצרכו להיכתב היות ויש בהם חידוש מיוחד- מה החידוש המשותף שיש ל-4 המקרים?

כעת הגמרא אומרת למה היינו חושבים באמת שיהיה פטור בהם אפילו מדיני שמיים... (היי, גיליתי לכם הרגע את התשובה לשאלה הקודמת...)

מה החידוש שחייב בדיני שמיים בכל מקרה?

- הפורץ גדר בפני בהמת חברו- הייתי חושב שייפטר כי- _____
- הכופף קמתו של חברו בפני הדליקה ברוח שאינה מצויה- _____
- לפי רב אשי שבכופף מדובר על טמון- _____
- השוכר עדי שקר להעיד- _____
- היודע עדות לחבירו ואינו מעיד לו- _____

כעת עוברים לסוגיה חדשה-

במשנה כתוב "נפרצה בלילה או שפרצה ליסטים ויצאה והזיקה פטור"

ורבה אמר "והוא שחתרה"

דהיינו: במקרה שהגדר נפרצה בלילה ופטור- זה רק כשקרה אונס והבהמה חתרה מתחת לגדר (רש"י אומר שהפילה בכוח את הגדר)...

¹ ככלל לא קוראים סוגריים עגולות בגמרא- הן בדרך כלל גירסה לא נכונה או לא חלק מהותי ממהלך הגמרא.

דיוק פשוט מוליד את המסקנה הבאה- (השלם על פי ההיגיון)

אם היא לא חתרה- אלא הגדר נפלה לבד או משהו (אולי רעידת אדמה)- מה הדין?
 _____, רגע, איך מדובר? אם מדובר בכותל בריא וחזק אז למה _____ היה צריך להיות _____ כי הוא הקיף את הבהמה בכותל חזק?!

אלא מדובר בכותל חלש (רעוע)...

רגע, אז למה אם היא חתרה _____?

זה נקרא תחילתו _____ וסופו ב- _____² ויש מחלוקת אמוראים אם חייב או פטור?³

אלא המשנה מדברת על כותל חזק- ואפילו אם הבהמה לא חתרה (ולא היה אונס)- פטור...

ורבה אמר את דבריו על הסיפא- במקרה של "הניחה בחמה או שמסרה לחש"ו ויצאה והזיקה חייב"- ועל זה אמר רבה- "אפילו חתרה"- דהיינו: היות והבעלים פשע בכך שמסר אותה לחש"ו או שהניח אותה בשמש הלוהטת והבהמה הייתה במציאות לא אפשרית- היא מצאה פתרון של חתירה- וזה לא אונס כי אתה גרמת לה למצוא תחבולה ולצאת בכל דרך אפשרית בכך שהכנסת אותה לסיטואציה הזו.

קרה לכם פעם מקרה כזה שהייתם בסכנה והצלחתם לחלץ את עצמכם בדרך מקורית?

"רוצה לעוף גבוה?"

תשחרר את כל הדברים שמכבידים עליך!"

² תחילתו בפשיעה וסופו באונס- היא שמה של [סוגיה בדיני שומרים](#) העוסקת בנזק שנגרם ל**פיקדון** או לחפץ שהיה באחריות השומר באונס, אך כאשר האונס אירע כהמשך למעשה **פשיעה** של השומר. סוגיה זו נתונה במחלוקת **אמוראים**, אך להלכה נפסק בגמרא כי תחילתו בפשיעה וסופו באונס - חייב.
³ ולא הגיוני שאמוראים יחלקו במחלוקת אם במקרה מסויים הדין הוא X או Y כאשר במשנה אין חולק שהדין הוא X